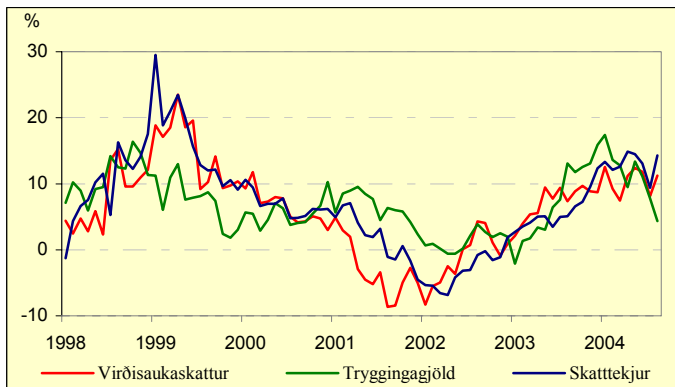

14. október 2004

Þróun skatttekna

12 mánaða breytingar m.v.6. mán. meðaltal á föstu verðlagi

Greiðsluafkoma ríkissjóðs janúar - ágúst 2004

Samkvæmt [ágústuppgjöri](#) reyndist handbært fé frá rekstri neikvætt um 7,4 milljarða króna sem er 11,7 milljörðum betri staða en á sama tíma í fyrra og 4,7 milljörðum betra en í áætlun fjárlaga. Skýringin er sú að tekjur hækka um 4,4 milljarða umfram hækkun gjalda. Þá reyndust hreyfingar á viðskipta-reikningum 0,3 milljörðum hagstæðari en gert var ráð fyrir.

Heildartekjur ríkissjóðs námu um 181 milljarði króna á fyrstu átta mánuðum þessa árs og hækkuðu um rúma 10 milljarða, frá sama tíma í fyrra, eða um 6,1%. Skatttekjur ríkisins námu um 170 milljörðum króna sem er heldur meiri innheimta en á síðasta ári eða um 12% að raungildi. Innheimtir skattar á tekjur og hagnað einstaklinga og lögaðila námu 53,4 milljörðum króna og hækkuðu um 20% frá sama tíma í fyrra. Aukning í innheimtu tryggingargjalda var um 10% á milli ára. Til samanburðar má nefna að launavísitala Hagstofunnar hækkaði um 4,3% á þessum sama tíma og neysluverðvísitalan hækkaði um 2,9%. Innheimta eignaskatta hækkaði einnig á milli ára eða um 18,3%. Af öðrum tekjuliðum ríkissjóðs má nefna að um 13,5% aukning var í innheimtu tekna af virðisaukaskatti og svipaða sögu er að segja af öðrum sköttum á vöru og þjónustu. Veruleg aukning var meðal annars í innheimtu vörugjalda af ökutækjum, eða 27,5%, sem endurspeglar aukinn innflutning bifreiða. Að öllu samanlögðu eru innheimtutölur fyrstu átta mánuði ársins í takt við þjóðhagsspá fjármálaráðuneytisins frá 1. október sl.

Gjöld fyrstu átta mánuði ársins nema 189,7 milljörðum króna og hækka um 12,8 milljarða milli ára, en að teknu tilliti til breyttrar færslu gjalda nemur hækkunin um 7,8 milljörðum króna, eða um 4,4%. Hækkun milli ára kemur að langmestu leiti fram í félagsmálum, eða 11,5 milljarðar. Undir þann málaflokk falla um 3/5 hlutar af öllum útgjöldum ríkisins. Þannig hækka greiðslur til heilbrigðismála um 3,8 milljarða, hækkun almannatrygginga nemur 3,2 milljörðum og 2,3 milljarðar eru vegna fræðslumála. Hækkun til atvinnumála, 1,9 milljarðar króna skýrast nær alfarið af hærri framlögum til samgöngumála. Á móti kemur að vaxtagjöldin lækka um 1,5 milljarð milli ára.

Í heild eru greiðslurnar 6,3 milljörðum umfram áætlun fjárlaga og skýrast frávik einna helst af greiðslum til almannatrygginga sem eru 3,4 milljörðum umfram áætlun, sem að hluta til skýrist af tilfærslu milli mánaða. Útgjöld til samgöngumála eru 2 milljörðum umfram áætlun og framkvæmdir til menningarbygginga um 0,8 milljörðum, en í báðum tilvikum er verið að ganga á ónyttar fjárheimildir frá því í fyrra. Önnur frávik eru minni.

Tekjur ríkissjóðs jan-ágúst		
12 mánaða breytingar, %	2002-2003	2003-2004
Skatttekjur alls	5,8	15,3
Skattar á tekjur og hagnað	2,7	20,5
Tryggingagjöld	8,4	10,3
Eignarskattar	-15,5	18,3
Veltuskattar	9,8	13,6
Tekjur alls	11,8	6,1

Gjöld ríkissjóðs jan-ágúst		
12 mánaða breytingar, %	2002-2003	2003-2004
Almenn mál	0,0	5,8
Félagsmál	11,2	10,2
Atvinnumál	9,7	7,2
Vaxtagjöld	-23,2	-13,7
Önnur útgjöld	14,9	-0,4
Gjöld alls	6,7	7,2

Samskráning félaga á virðisaukaskattsskrá

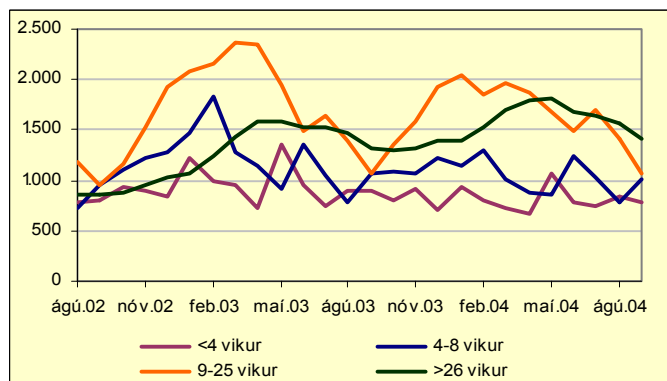
Fjármálaráðherra hefur lagt fram á Alþingi frumvarp til laga um breytingu á [lögum um virðisaukaskatt](#) sem kveður á um að skattstjóri geti heimilað að tvö eða fleiri skráningarskyld hlutafélög og einkahlutafélög verði samskráð á virðisaukaskattsskrá, að uppfylltum ákveðnum skilyrðum. Markmið frumvarpsins er að gera móður- og dótturfélög kleift að vera ein skattaleg eining þannig að heildarvirðisaukaskattur félaganna verði jafnhár og hann hefði orðið ef öll starfsemi félaganna hefði verið rekin í einu félagi. Samskráningin skal vera í nafni móðurfélagsins en félögin bera þó óskipta ábyrgð á greiðslu virðisaukaskattsins. Samkvæmt frumvarpinu eru sambærileg skilyrði sett fyrir heimild til samskráningar á virðisaukaskattsskrá og gilda um samsköttum félaga samkvæmt lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt og eignarskatt. Skilyrðin fyrir samskráningu eru að 90% hlutfjár í dótturfélögum sé í eigu móðurfélagsins, að félögin hafi sama reikningsár og að samskráningin standi að lágmarki í 5 ár. Réttaráhrif samskráningar verða þau að með tilliti til virðisaukaskatts skoðast starfsemi hinna samskráðu félaga sem ein starfsemi og viðskipti milli samskráðra bera ekki virðisaukaskatt umfram það sem væri ef starfsemi samskráðra félaga væri öll á einni hendi. Frumvarpið miðar að því að lögin komi til framkvæmda við skráningu frá og með 1. janúar 2005.

Atvinnuleysi minnkar hratt

Vinnuástandið hefur nú birt skýrslu um atvinnuástand í september. Hlutfall atvinnulausra af mannafla reyndist 2,6% og hefur ekki lækkað jafn mikið milli mánaða mjög lengi. Atvinnulausir eru nú færri en þeir voru fyrir ári. Árstíðaleiðlét atvinnuleysi er 3,2% af mannafla.

Lang mesta breytingin á atvinnuleysi er á höfuðborgarsvæðinu, einkum hjá konum en þar er atvinnuleysi farið að minnka mjög hratt. Frá fyrra mánuði er fækkunin 15% og september var þriðji mánuðurinn í röð sem fækkaði í þessum hópi. Þó eru atvinnulausar konur á höfuðborgarsvæðinu enn fleiri en þær voru á sama tíma í fyrra. Vinnulausum körlum á höfuðborgarsvæðinu hefur fækkað í hverjum mánuði frá því í febrúar.

Lengd atvinnuleysis

Athyglisvert er að atvinnuleysi þeirra sem hafa verið á skrá lengur en 2 mánuði er að minnka hratt, bæði í hópi þeirra sem hafa verið án atvinnu lengur eða skemur innan þess hóps. Fjöldi þeirra sem er að missa vinnuna hefur hins vegar ekki breyst tiltakanlega mikið. Atvinnuleysisd minnkar mest hjá yngri en tvítugum en breytist ekki mikið hjá eldri en sextugum.